ΣΕΓΜ

Μελετητικές συμβουλευτικές επιχειρήσεις
για τις υποδομές και την ανάπτυξη

Παρουσίαση & Συζήτηση επί του νέου νόμου 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις

20 Σεπτεμβρίου 2016

TITANIA HOTEL

Σύντομο ιστορικό

Συνεχής ενασχόληση και παρεμβάσεις ΣΕΓΜ

Ν. 4046/12 (2ο μνημόνιο):
Δέσμευση μεταρρύθμισης συστήματος δημοσίων συμβάσεων

↓

Ν. 4281/2014 (Α' 160/8.8.2014)

↓

- Επανάληψη δέσμευσης για τη μεταρρύθμιση στο 3ο μνημόνιο (Ν. 4336/15).
- Έναρξη ισχύος νέων Ευρωπαϊκών Οδηγιών (18.4.2016).
- Τρεις (3) διαδοχικές αναβολές (η τελευταία ήταν μέχρι 1/7/2016) και
- Οριστική κατάργηση του Μέρους Β του Ν. 4281/14 με τον Ν. 4403/2016 (Α' 125/7.7.2016).

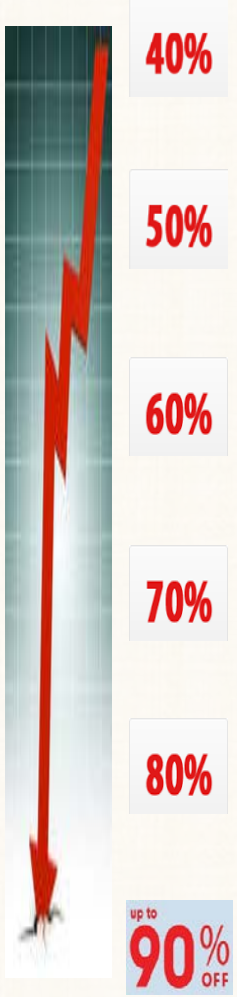

Σύντομο ιστορικό

Συνεχής ενασχόληση και παρεμβάσεις ΣΕΓΜ

Μάρτιος 2016
Τμηματική δημοσιοποίηση προς διαβούλευση νέου σχεδίου νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις

↓

Στις 21 Ιουλίου 2016 κατατίθεται στη Βουλή το σχέδιο νόμου, με τη διαδικασία του επείγοντος, το οποίο και ψηφίζεται στις 2 Αυγούστου 2016

↓

Ν. 4412/2016 (Α' 147/8.8.2016)
«Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)»

Δομή - Περιεχόμενα Ν. 4412/2016

8 Αυγούστου 2016 | ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ | Αρ. Φύλλου 147

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4412

Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙΙ (άρθρα 2 και 222 έως 338), γ) για τη διακυβέρνηση, οι οποίοι εφαρμόζονται, σύμφωνα με το Βιβλίο ΙΙΙ (άρθρα 339 έως 344), από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς και δ) για την έννομη προστασία κατά τη σύναψη συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV (άρθρα 345 έως 374). Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες

379 Άρθρα και 4 Προσαρτήματα (με 37 Παραρτήματα)

5 Βιβλία (I, II, III, IV, V) που διαχωρίζονται σε Μέρη, Κεφάλαια, Τίτλους, Τμήματα και Ενότητες

Δομή - Περιεχόμενα Ν. 4412/2016

- **Άρθρα 1 και 2:** Αντικείμενο - Πεδίο εφαρμογής και Ορισμοί (!).
- **ΒΙΒΛΙΟ Ι (άρθρα 3 έως 221)**
  - Προσαρμογή στην Οδηγία 2014/24/ΕΕ
  - Πρόσθετες εθνικές διατάξεις (ΕΣΗΔΗΣ – ΚΗΜΔΗΣ, συμβάσεις κάτω των ορίων, ειδικοί κανόνες ανάθεσης και εκτέλεσης ανά είδος σύμβασης, κ.ά.).
- **ΒΙΒΛΙΟ ΙΙ (άρθρα 222 έως 338)**
  - Προσαρμογή στην Οδηγία 2014/25/ΕΕ (φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς ύδατος, ενέργειας, μεταφορών και ταχυδρομικών υπηρεσιών)
- **ΒΙΒΛΙΟ ΙΙΙ (άρθρα 339 έως 344)**
  - Διακυβέρνηση (παρακολούθηση, εκθέσεις, στατιστικά στοιχεία, ίδρυση Μη.Π.Υ.Δη.Συ.)

Δομή - Περιεχόμενα Ν. 4412/2016

- ΒΙΒΛΙΟ IV (άρθρα 345 έως 374)
  - Έννομη προστασία κατά τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων (> 60.000 €).
- ΒΙΒΛΙΟ V (άρθρα 375 έως 379)
  - Τροποποιούμενες, μεταβατικές, καταργούμενες διατάξεις, έναρξη ισχύος.
- ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΑ
  - Προσάρτημα Α: Παραρτήματα Βιβλίου Ι (Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)
  - Προσάρτημα Β: Παραρτήματα Βιβλίου ΙΙ (Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)
  - Προσάρτημα Γ: κωδικοί CPV μελετών & συναφών υπηρεσιών (**!**)
  - Προσάρτημα Δ: Πίνακες αντιστοιχίας άρθρων νόμου και Οδηγιών

Διαφορές από το αρχικό σ/ν

- Βελτίωση της δομής του νομοθετήματος, κυρίως με την ενοποίηση συναφών άρθρων (π.χ. κριτήρια επιλογής και ανάθεσης).

- Αφαίρεση αρκετών παραγράφων που περιλάμβαναν εξαντλητική εξειδίκευση και πρόβλεψη ρύθμισης των σχετικών θεμάτων με Υ.Α. ή Εγκυκλίους (π.χ. συστήματα ανάθεσης, συντελεστές βαρύτητας κριτηρίων ανάθεσης στις συμβάσεις μελετών και συναφών υπηρεσιών).

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες

- Άρθρο 2 (ορισμοί), παρ. 1, σημείο 9:

  (α) ως «δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται αυτές με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών… (Προσάρτημα Γ)

- Άρθρο 2 (ορισμοί), παρ. 3, σημείο 6:

  Ορισμός «μελέτης», «τεχνικών υπηρεσιών» και «λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών».

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες

- Άρθρο 2 (ορισμοί), παρ. 3, σημείο 15:
  - Ορισμός «κατηγοριών μελετών» και «υπηρεσιών επίβλεψης μελετών και έργων».
  - Παράθεση των 28 κατηγοριών μελετών του Ν. 3316/05.
  - Παραπομπή στο Προσάρτημα Γ, όπου γίνεται συσχέτιση κωδικών CPV με τις 28 κατηγορίες μελετών.
  - Πρόβλεψη για Υ.Α. τροποποίησης του Προσαρτήματος Γ
  - Πρόβλεψη Κ.Υ.Α. για τον προσδιορισμό του αντικειμένου κάθε κατηγορίας και την αντιστοιχία με το επιστημονικό πεδίο απασχόλησης των μελετητών (άρθρο, 75, παρ. 2).
- Άρθρο 2 (ορισμοί), παρ. 3, σημείο 1 έως 14:
  - Πρόσθετοι ορισμοί εννοιών για τις μελέτες (π.χ. «Κύρια μελέτη», «Υποστηρικτικές μελέτες & έρευνες».

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες

Πολύ πιθανή η δημιουργία προβλημάτων από επικαλύψεις με τις γενικές (συμβουλευτικές) υπηρεσίες, αλλά και πρόδηλα σφάλματα του Προσαρτήματος Γ με τους κωδικούς CPV

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες

- Άρθρο 2 (ορισμοί), παρ. 1, σημείο 9:

  (β) ως «δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην υποπερίπτ. (α) της παρούσας περίπτωσης συμπεριλαμβανομένων των συμβουλευτικών υπηρεσιών, που ως τέτοιες νοούνται εκείνες που, έχουν ως αντικείμενο τον σχεδιασμό, προγραμματισμό, οργάνωση, διαχείριση, παρακολούθηση, έλεγχο και αξιολόγηση επιχειρησιακών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και δράσεων σε όλους τους τομείς της οικονομίας, καθώς και σε οριζόντιου χαρακτήρα παρεμβάσεις, την υποστήριξη της υλοποίησης τους με την μεταφορά της απαραίτητης σχετικής τεχνογνωσίας, καθώς και την παροχή εξωγενών υπηρεσιών (outsourcing) υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων και δράσεων. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες υπάγονται ιδίως οι οικονομικές μελέτες, οι κοινωνικές μελέτες, οι μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας, οι περιβαλλοντικές μελέτες καθώς και οι μελέτες συστημάτων πληροφορικής, εκτός εάν σχετίζονται με έργο κατά την έννοια της περιπτ. (7) ή με εκπόνηση μελετών και παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια της υποπεριπτ. (α) της παρούσας περίπτωσης.

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες

- Προσάρτημα Γ, Παράρτημα Ι:

  Δεν περιλαμβάνεται το σύνολο των μελετών και συναφών υπηρεσιών, αφετέρου περιλαμβάνονται υπηρεσίες που εμπίπτουν σε άλλους τομείς δημοσίων συμβάσεων.

  Ενδεικτικώς αναφέρονται οι Βοηθητικές υπηρεσίες κτιρίων, οι Υπηρεσίες τεχνικού ελέγχου, οι Υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών (μεταφορά επιβατών, μεταφορές κατεψυγμένων ή διατηρημένων με απλή ψύξη εμπορευμάτων, κ.λπ.), οι Υπηρεσίες υδάτινων μεταφορών (μεταφορά επιβατών μέσω πλωτών μέσων, πλωτή μεταφορά προϊόντων διατηρημένων με απλή ψύξη, ναυτιλιακές μεταφορικές επιχειρήσεις, κ.λπ.), οι Υπηρεσίες τοποθέτησης και προμήθειας προσωπικού, και πολλές άλλες κατηγορίες CPV.

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Άρθρα 5 και 235 (Κατώτατα όρια, προ ΦΠΑ):
  - 135.000 € για τις κεντρικές κυβερνητικές Αρχές και 209.000 € για τις υπόλοιπες.
  - 418.000 € για τις Αρχές/Φορείς της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.
- Άρθρα 6, 53 και 236 (υπολογισμός αξίας σύμβασης):
  - Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών (πρόβλεψη Υ.Α.). ***hot !***
  - Ισχύς Κανονισμού Ν. 3316/05 μέχρι την έκδοση της νέας Υ.Α.
  - Θέσπιση ποσοστού απροβλέπτων 15%.
  - Ανώτατο όριο για ερευνητικές & υποστηρικτικές εργασίες 30% της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής (πληρωμή με επιμέτρηση).

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Συστήματα (διαδικασίες) ανάθεσης συμβάσεων
  - Ανοικτή διαδικασία (άρθρα 27 και 264).
  - «Κλειστή» διαδικασία (άρθρα 28 και 265).
  - Ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση (άρθρα 29 και 266).
  - Ανταγωνιστικός διάλογος (άρθρα 30 και 267).
  - Διαπραγμάτευση χωρίς προκήρυξη (άρθρα 32 και 269).

Παρέμβαση ΣΕΓΜ για την έκδοση Προτύπων Εγγράφων Σύμβασης για όλα τα συστήματα ανάθεσης (άρθρο 53, παρ. 5 και 6)

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Προαπαιτήσεις για την προκήρυξη συμβάσεων:
  - Τεχνική επάρκεια αναθετουσών αρχών (άρθρο 44). Πρόβλεψη Κ.Υ.Α. για τις προδιαγραφές επάρκειας. ***hot !***
  - Σύνταξη Φακέλου Δημόσιας Σύμβασης – εξασφάλιση χρηματοδότησης (άρθρο 45).
  - Άρθρο 49, παρ. 2.α: «*Προϋπόθεση για την έναρξη της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης για την εκπόνηση οριστικής μελέτης είτε μεμονωμένα είτε με άλλα στάδια μελετών είναι η ένταξη του έργου στον προγραμματικό σχεδιασμό του φορέα*». Πρόβλεψη Υ.Α. για τον καθορισμό του τελικού σταδίου μελέτης ανά κατηγορία έργου που απαιτείται για τη δημοπράτηση έργων.

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Προαπαιτήσεις για την προκήρυξη συμβάσεων:
  - Άρθρο 49, παρ. 2.δ: *«Προϋπόθεση για την εκκίνηση της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης είναι η ολοκλήρωση της κατά περίπτωση απαιτούμενης διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία και ειδικότερα με τα προβλεπόμενα στο ν. 4024/2011 και στις εκτελεστικές του πράξεις».*

Παρέμβαση ΣΕΓΜ για τη διόρθωση του πρόδηλου σφάλματος (;) και τη διαγραφή του *«ή μελέτης»*

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Προαπαιτήσεις για την προκήρυξη συμβάσεων:
  - Άρθρο 39, παρ. 10: *«Ειδικά για δημόσιες συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσιο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο, μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, όταν πρόκειται να παραχθεί σύνολο όμοιων μελετών ή ως άνω υπηρεσιών, για τις οποίες δεν είναι γνωστά εκ των προτέρων στοιχεία… Οι συμφωνίες - πλαίσιο συνάπτονται ιδίως για την εκτέλεση εργασιών υποστηρικτικών μελετών. Η μέγιστη αξία των συμφωνιών - πλαίσιο που συνάπτονται κατ` έτος απαγορεύεται να υπερβαίνει σε ποσοστό το είκοσι τοις εκατό (20%) των εγκεκριμένων ετήσιων πιστώσεων της αναθέτουσας αρχής για τις συμβάσεις της παρούσας παραγράφου, με εκτίμηση τετραετίας…».*

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Προαπαιτήσεις για την προκήρυξη συμβάσεων:
  - Άρθρο 52 (σκοπιμότητα σύναψης σύμβασης παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών):

    «Για την έγκριση διενέργειας διαδικασίας σύναψης σύμβασης παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, απαιτείται η έκδοση προηγούμενης γνώμης του τεχνικού συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής ή του τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, αν στην αναθέτουσα αρχή δεν υφίσταται τεχνικό συμβούλιο. Με τη γνώμη του το τεχνικό συμβούλιο μπορεί να υποχρεώσει την αναθέτουσα αρχή, πριν από την έγκριση των εγγράφων της σύμβασης, να τηρήσει τη διαδικασία του άρθρου 44».

    (άρθρο 44: προγραμματική σύμβαση με υπηρεσία υπερκείμενης βαθμίδας)

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Μέσα δημοσιότητας – διενέργειας διαγωνισμών.
  - Δυνατότητα προκαταρκτικής διαβούλευσης.
  - Δημοσίευση στο TED για τις συμβάσεις άνω των ορίων (άρθρο 65).
  - Η δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο περιορίζεται στο ΚΗΜΔΗΣ (!) για όλες τις συμβάσεις (άρθρο 66).
  - Ηλεκτρονική διάθεση των εγγράφων (με εξαιρέσεις).
  - Υποχρεωτική χρήση του ΕΣΗΔΗΣ για συμβάσεις > 60.000 € (άρθρα 36 και 258). *Νέα κράτηση 0,02% επί της αμοιβής.*

    Πρόβλεψη έκδοσης Κ.Υ.Α. για τις συμβάσεις έργων & μελετών.

    Έναρξη χρήσης για τις συμβάσεις έργων & μελετών στις 18/4/2017 (άρθρο 379, παρ. 2).

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

Χωρίς σχόλια…

Η κατάργηση της υποχρέωσης δημοσίευσης στις ημερήσιες εφημερίδες πανελλήνιας κυκλοφορίας μετατίθεται για τις 1/1/2018, ενώ για τις περιφερειακές εφημερίδες για τις 1/1/2021 (!!!)

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Εγγυήσεις (άρθρο 72):
  - Συμμετοχής έως 2% επί της προεκτίμησης (δεν απαιτείται στον συνοπτικό διαγωνισμό, στην απευθείας ανάθεση και στις συμφωνίες-πλαίσιο).
  - Καλής εκτέλεσης 5% επί της αξίας της σύμβασης (δεν απαιτείται για συμβάσεις ≤ 20.000 €).
  - Η καλής εκτέλεσης καλύπτει και την παροχή ισόποσης προκαταβολής (εφόσον προβλέπεται).
  - Ειδική πρόβλεψη σταδιακής αποδέσμευσης εγγυήσεων για τις συμβάσεις μελετών και συναφών υπηρεσιών (παρ. 7).

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής (άρθρα 73 έως 83):
  - Λόγοι αποκλεισμού λόγω προσωπικής κατάστασης.
  - Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας:

    Άρθρο 77: *«1. Πέραν των οριζομένων στην παρ. 2 του άρθρου 75, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ισχύουν συμπληρωματικά τα ακόλουθα:*

    α) Στο Μητρώο Μελετητών και στο Μητρώο Γραφείων Μελετών, εγγράφονται οικονομικοί φορείς κατά τάξεις και κατηγορίες,

    β) στις διαδικασίες για την ανάθεση σύμβασης παροχής τεχνικών υπηρεσιών για τις οποίες δεν τηρούνται μητρώα, η συμμετοχή επιτρέπεται σε οικονομικούς φορείς, πιστοποιημένους από αναγνωρισμένο οργανισμό πιστοποίησης, όπως ειδικότερα ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης…».

    *Πρόβλεψη έκδοσης **Π.Δ.** για την κατάρτιση – λειτουργία Μητρώων.

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής (άρθρα 73 έως 83):
  - Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια (όριο στον ζητούμενο κύκλο εργασιών μέχρι το διπλάσιο της αξίας).
  - Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (δυνατότητα απαίτησης εμπειρίας για διάστημα μεγαλύτερο της 3ετίας ή της 5ετίας.
  - Αυστηροί όροι χρήσης δάνειας ικανότητας:
    - Υποχρέωση εκτέλεσης των εργασιών για τις οποίες απαιτείται η τεχνική ικανότητα.
    - Δυνητική απαίτηση ανάληψης συνευθύνης στην περίπτωση κάλυψης ζητούμενης οικονομικής επάρκειας.

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Κριτήρια & Συστήματα Ανάθεσης Συμβάσεων (άρθρα 51, 86 έως 91):
  - **Ανάθεση με αξιολόγηση μόνον τεχνικών προσφορών:**

    «1. Στην περίπτωση διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης μελέτης, όταν η τεχνική λύση δεν έχει προσδιοριστεί από την αναθέτουσα αρχή και η μελέτη επιδέχεται διαφορετικές τεχνικές λύσεις, είναι δυνατό, η αναθέτουσα αρχή, έπειτα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου αυτής, να προβαίνει σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης για την εκπόνηση μελέτης για τα πρώιμα στάδια που απαιτούνται για την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο., με κατ' αποκοπή τίμημα για την αμοιβή όλων των πρώιμων σταδίων…, χωρίς υποχρέωση υποβολής οικονομικής προσφοράς από τον οικονομικό φορέα.

    2. Στους συμμετέχοντες που κατέλαβαν την δεύτερη και τρίτη θέση κατάταξης καταβάλλεται το προβλεπόμενο από τα έγγραφα της σύμβασης βραβείο, με την προϋπόθεση ότι οι τεχνικές προσφορές τους κρίθηκαν παραδεκτές…».

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Κριτήρια & Συστήματα Ανάθεσης Συμβάσεων (άρθρα 51, 86 έως 97):
  - **Ανάθεση με αξιολόγηση τεχνικής και οικονομικής προσφοράς:**
    - Έχουν εξειδικευτεί τα κριτήρια αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών (σχεδόν πανομοιότυπα με του Ν. 3316/05, βλ. παρ. 4 άρθρου 86).
    - Έχουν εξειδικευτεί τα περιεχόμενα των τεχνικών προσφορών (σχεδόν πανομοιότυπα με Ν. 3316/05, βλ. παρ. 2 και 3 άρθρου 94).
    - Η βαθμολογία της οικονομικής προσφοράς ισούται με το προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης.
    - Εγκύκλιοι σχετικά με τη στάθμιση των επιμέρους κριτηρίων ανάθεσης και τους συντελεστές βαρύτητας των κριτηρίων της τεχνικής προσφοράς (παρ. 15 άρθρου 86). Απόκλιση από Εγκυκλίους με σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου. ***hot !***

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Κριτήρια & Συστήματα Ανάθεσης Συμβάσεων (άρθρα 51, 86 έως 91):
  - **Ανάθεση με αποκλειστικό κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή:**

    «6. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης εκπόνησης μελετών (πλήρους μελέτης ή επιμέρους σταδίων αυτής), οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να χρησιμοποιούν την τιμή ή το κόστος ως μοναδικό κριτήριο ανάθεσης μόνο εφόσον συντρέχει μία από τις παρακάτω περιπτώσεις, και κατόπιν γνώμης του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής:

    α) όταν δεν απαιτούνται τεχνικά στοιχεία άλλα, πέραν των ήδη περιεχομένων στο Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης, όπως κατά κύριο λόγο στις περιπτώσεις τοπογραφικών μελετών ή γεωτεχνικών ερευνών, ή

    β) όταν περιέχονται στο Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης επαρκή τεχνικά στοιχεία, ιδίως εγκεκριμένες μελέτες προηγούμενων σταδίων και είναι σε ισχύ εκδοθείσα Α.Ε.Π.Ο., ή

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Κριτήρια & Συστήματα Ανάθεσης Συμβάσεων (άρθρα 51, 86 έως 91):
  - **Ανάθεση με αποκλειστικό κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή:**

    γ) όταν πρόκειται για μελέτη μικρού ή απλού έργου ή έργου χωρίς αβεβαιότητες ως προς την τεχνική λύση ή

    δ) όταν πρόκειται περί μελετών που, κατά τις ισχύουσες προδιαγραφές, εκπονούνται σε ένα στάδιο και των οποίων η έγκριση δεν προϋποθέτει κανενός είδους αδειοδότηση ή θεσμοθετημένη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης, όπως ιδίως των τοπογραφικών, κυκλοφοριακών και οικονομικών…

    15. Για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να ορίζεται ότι οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να χρησιμοποιούν την τιμή ή το κόστος ως μοναδικό κριτήριο ανάθεσης, ή μπορεί να περιορίζεται η χρήση τους σε ορισμένες κατηγορίες αναθετουσών αρχών ή ορισμένα είδη συμβάσεων.».

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Κριτήρια & Συστήματα Ανάθεσης Συμβάσεων:
  - **Συμβάσεις κάτω των ορίων (άρθρα 116 έως 128):**
    - Όμοιες διαδικασίες ανάθεσης, με διαφοροποίηση των δημοσιεύσεων (μόνον στο ΚΗΜΔΗΣ) και των ελάχιστων προθεσμιών υποβολής των προσφορών (μικρότερες).
    - *«Ειδικά για τις κάτω των ορίων συμβάσεις του παρόντος με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να εξειδικεύονται, για ειδικές κατηγορίες έργων καθώς και για ειδικές κατηγορίες μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών και ορίων προϋπολογισμού αυτών, οι διαδικασίες αναφορικά με τη διενέργεια των διαγωνισμών ή των αναθέσεων.»*
    - Συμβάσεις τεχνικής βοήθειας (ΕΣΠΑ) μέσω καταλόγου προμηθευτών (40.000 € απευθείας ανάθεση και 60.000 € με πρόσκληση τριών υποψηφίων).

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Κριτήρια & Συστήματα Ανάθεσης Συμβάσεων:
  - **Συμβάσεις κάτω των ορίων (άρθρα 116 έως 128):**
    - Για έργα προϋπολογισμού > 30Μ€ ή/και για έργα του ΥΠΥΜΕΔΙ δίνεται η δυνατότητα ανάθεσης συμβουλευτικών υπηρεσιών με διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, με αμοιβή ≤ των ορίων, κατόπιν γνώμης του Τεχνικού Συμβουλίου του ΥΠΥΜΕΔΙ.
    - Για ειδικά ή μεγάλα έργα δίνεται η δυνατότητα απευθείας ανάθεσης υπηρεσιών εμπειρογνώμονα για την επίλυση τεχνικών προβλημάτων, με αμοιβή ≤ των ορίων, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Τεχνικού Συμβουλίου. Ο εμπειρογνώμονας δεν απαιτείται να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Μελετητών και μπορεί να λαμβάνει ημερήσια αποζημίωση μέχρι το διπλάσιο της αμοιβής επιστήμονα >20ετούς εμπειρίας που ορίζει ο Κανονισμός Αμοιβών.

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Κριτήρια & Συστήματα Ανάθεσης Συμβάσεων:
  - **Συνοπτικός διαγωνισμός:**
    - Μπορεί να εφαρμοστεί για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας ≤ 60.000 €, προ ΦΠΑ (συμπεριλαμβανομένων των απροβλέπτων;).
    - Δημοσίευση απλοποιημένης προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ.
    - Δυνατότητα πρόσκλησης, επιπλέον, τριών (3) συγκεκριμένων οικονομικών φορέων.
    - Δυνατότητα επιλογής κριτηρίων ανάθεσης (π.χ. χαμηλότερη τιμή ή αξιολόγηση τεχνικής και οικονομικής προσφοράς).
    - Ελάχιστη προθεσμία υποβολής προσφορών 12 ημέρες.

Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης πρέπει να υπολογίζεται με βάση τον Κανονισμό Αμοιβών

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Κριτήρια & Συστήματα Ανάθεσης Συμβάσεων:
  - **Απευθείας ανάθεση:**
    - Μπορεί να εφαρμοστεί για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας ≤ 20.000 €, προ ΦΠΑ.
    - Θα γίνεται με δημόσια ηλεκτρονική κλήρωση, μεταξύ των εγγεγραμμένων στους καταλόγους που θα καταρτίζουν (ετησίως) οι αναθέτουσες αρχές ανά κατηγορία μελέτης.
    - Οι απευθείας αναθέσεις δεν μπορούν να ξεπερνούν το 10% των συνολικών πιστώσεων για ανάθεση μελετών ετησίως.
    - Αναπτύσσεται στη Γενική Γραμματεία Υποδομών Κεντρικό Ηλεκτρονικό Σύστημα Κληρώσεων, μέσω του οποίου διενεργούνται υποχρεωτικά όλες οι ηλεκτρονικές κληρώσεις.
    - Πρόβλεψη Κ.Υ.Α. για τη ρύθμιση των ζητημάτων του ηλεκτρονικού συστήματος. ***hot !***

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Κριτήρια & Συστήματα Ανάθεσης Συμβάσεων:
  - **Μελέτη – κατασκευή (άρθρο 50):**
    - Εξαιρούνται τα έργα αναπλάσεων και τα κτιριακά έργα.
    - Σύμφωνη γνώμη Τεχνικού Συμβουλίου.
    - Προϋποθέσεις: εγκεκριμένη προμελέτη και ΑΕΠΟ, τεύχος υπολογισμού και τεκμηρίωσης προϋπολογισμού, Κανονισμός Μελετών Έργου, υποστηρικτικές μελέτες, φάκελος έργου.
    - Πρόβλεψη Υ.Α. για εξαίρεση κι άλλων κατηγοριών έργων.
    - Υποχρεωτική διαβούλευση επί των εγγράφων της σύμβασης πριν τη δημοπράτηση (άρθρο 68) (!).
    - Η αξιολόγηση της μελέτης είναι pass/fail (συμμόρφωση με απαιτήσεις Κανονισμού Μελετών) και διενεργείται μετά τον έλεγχο των οικονομικών προσφορών (!) για τους πέντε (5) πρώτους μειοδότες.
    - Μερική κατοχύρωση ρόλου μελετητή (όμοια διάταξη με Ν. 3316/05).
    - Δυνατότητα εξαγοράς τεχνικών μελετών στην περίπτωση ματαίωσης της διαδικασίας και δημοπράτησης έργων βάσει αυτών.

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Κριτήρια & Συστήματα Ανάθεσης Συμβάσεων:
  - **Απλοποίηση διαδικασιών συμμετοχής:**
    - Στις συμβάσεις άνω των ορίων θα υποβάλλεται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), με τις συνέπειες της υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986, ως προκαταρκτική απόδειξη πλήρωσης των απαιτήσεων της προσωπικής κατάστασης (βλ. λόγους αποκλεισμού) και των κριτηρίων επιλογής (μητρώα, οικονομική, τεχνική ικανότητα, κ.λπ.).
    - Στις συμβάσεις κάτω των ορίων θα υποβάλλεται Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), με αντίστοιχο περιεχόμενο. Ήδη σχέδιο ΤΕΥΔ έχει τεθεί σε διαβούλευση από την ΕΑΑΔΗΣΥ. ***hot !***
  - **Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (άρθρα 88 & 89):**
    - Εγκύκλιοι για την εξειδίκευση των όρων χαρακτηρισμού μίας οικονομικής προσφοράς μελέτης ως ασυνήθιστα χαμηλής. ***hot !***

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Κριτήρια & Συστήματα Ανάθεσης Συμβάσεων:
  - **Επιτροπές Διαγωνισμού:**
    - Συνιστάται στο ΥΠΥΜΕΔΙ Μητρώο Μελών Επιτροπών Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Μελετών, Τεχνικών και Λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών (Μη.Μ.Ε.Δ.), στο οποίο εγγράφονται τεχνικοί υπάλληλοι όλων των αναθετουσών αρχών. Με Υ.Α. ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες του Μητρώου. ***hot !***
    - Τριμελείς επιτροπές (ή πενταμελείς κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής).
    - Δύο (2) μέλη από το Μη.Μ.Ε.Δ. και ένα (1) μέλος από το ΤΕΕ (με δημόσια κλήρωση από κατάλογο που καταρτίζεται ετησίως).
    - Μέχρι τη σύσταση και λειτουργία του Μη.Μ.Ε.Δ. οι επιτροπές συγκροτούνται από στελέχη των αναθετουσών αρχών.
    - Μέχρι τη σύσταση και λειτουργία του Μη.Μ.Ε.Δ. δεν μπορούν να διεξαχθούν διαγωνισμοί με το σύστημα μελέτη – κατασκευή (!).

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Έννομη προστασία κατά την ανάθεση Συμβάσεων:
  - **Για τις συμβάσεις αξίας ≤60.000 € (άρθρο 127):**
    - Ενστάσεις ενώπιον της Αναθέτουσας Αρχής, με κατάθεση παραβόλου 1% επί της αξίας της σύμβασης (επιστρέφεται στην περίπτωση αποδοχής).
  - **Για τις συμβάσεις αξίας >60.000 € (Βιβλίο IV):**
    - Σύσταση νέας Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ).
    - ***Νέα κράτηση υπέρ ΑΕΠΠ 0,06%*** επί της αξίας της σύμβασης (μείωση της κράτησης υπέρ ΕΑΑΔΗΣΥ σε 0,06% από 0,1%).
    - Υποβολή προδικαστικής προσφυγής ενώπιον της ΑΕΠΠ, με κατάθεση παραβόλου 0.5% επί της αξίας της σύμβασης (ελάχιστο 600 € και μέγιστο 15.000 €), το οποίο επιστρέφεται στην περίπτωση μερικής ή ολικής αποδοχής.
    - Δυνατότητα έκδοσης πράξης αναστολής της προσβαλλόμενης πράξης.
    - Υποχρέωση αρχών να συμμορφώνονται με τις αποφάσεις της ΑΕΠΠ.
    - Δικαστική προστασία στο Διοικητικό Εφετείο ή στο ΣτΕ (συμβάσεις αξίας >15Μ€ (με ΦΠΑ), συμβάσεις παραχώρησης, ΣΔΙΤ και συμβάσεις της 2014/25/ΕΕ).

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Εκτέλεση Συμβάσεων:
  - Άρθρο 188, παρ. 6: «***Μετά την έναρξη κατασκευής του έργου, οι βασικοί μελετητές μετέχουν υποχρεωτικά ως Τεχνικοί Σύμβουλοι - Μελετητές στην εκτέλεση αυτού***. *Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται όλα τα θέματα που ρυθμίζουν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των βασικών μελετητών κατά την εκτέλεση του έργου, το περιεχόμενο της σύμβασης που υπογράφεται με την Προϊσταμένη Αρχή του έργου, τον τρόπο πληρωμής των υπηρεσιών τους και κάθε άλλο συναφές με τα ανωτέρω θέμα. …».* ***hot !***
  - Ασφάλιση μελέτης, κατόπιν σχετικής Υ.Α. (άρθρο 144).
  - Ελαστικότεροι όροι για την τροποποίηση των συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους (ανώτατο όριο 50%). Έως των ορίων ή/και του 10% της αξίας της αρχικής σύμβασης επιτρέπονται ακόμα και ουσιώδεις τροποποιήσεις.

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Εκτέλεση Συμβάσεων:
  - Άρθρο 186, παρ. 3: *«Υπό την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 132, και εφόσον αναφέρεται στα έγγραφα της σύμβασης, επιτρέπεται η μείωση της συνολικής συμβατικής αμοιβής ή αυξομείωση των επιμέρους συμβατικών αμοιβών από κατηγορία σε κατηγορία που δεν υπερβαίνει το 20% κάθε κατηγορίας και το 10% της συνολικής συμβατικής αμοιβής, (χωρίς τον ΦΠΑ και αναθεώρηση τιμών), με τη σύνταξη και έγκριση Συγκριτικού Πίνακα υπό την προϋπόθεση ότι: i) δεν τροποποιείται το βασικό σχέδιο της προκήρυξης, ούτε οι προδιαγραφές του έργου, όπως περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης, ούτε καταργείται κατηγορία μελετών της αρχικής σύμβασης και ii) δεν θίγεται η πληρότητα, ποιότητα και λειτουργικότητα του έργου. Στην αθροιστική αυτή ανακεφαλαίωση λαμβάνονται υπόψη μόνο οι μεταφορές δαπάνης από μία κατηγορία μελετών σε άλλη».* **Ισχύει και για τις συμβάσεις του Ν. 3316/05.**

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Εκτέλεση Συμβάσεων:
  - Άρθρο 186, παρ. 4: *«Η διάθεση του ποσού για τις απρόβλεπτες δαπάνες που περιλαμβάνεται στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση (α) της παρ. 8 του άρθρου 53 γίνεται με σύνταξη Συγκριτικού Πίνακα. Με το ποσό αυτό καλύπτονται αλλαγές που προκύπτουν ιδίως από εφαρμογή νέων κανονισμών, κανόνων, προδιαγραφών κλπ, που καθιερώθηκαν ως υποχρεωτικοί μετά την ανάθεση της μελέτης, αλλά και λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων, καθώς και απαιτούμενες αρχαιολογικές έρευνες, ώστε να εξασφαλίζεται γενικότερα η αρτιότητα, η λειτουργικότητα και υλοποιησιμότητα του μελετούμενου έργου. Το ποσό των απρόβλεπτων δαπανών επαναϋπολογίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης, ανάλογα με την προσφερθείσα έκπτωση.»*

Μελέτες και συναφείς υπηρεσίες: παρουσίαση βασικών διατάξεων

- Εκτέλεση Συμβάσεων:
  - Ευνοϊκότερες διατάξεις για την παράταση των συμβάσεων (συνυπολογισμός όλων των παρατάσεων για τον καθορισμό της οριακής προθεσμίας). Ισχύει και για τις συμβάσεις του Ν. 3316/05.
  - Χορήγηση άτοκης προκαταβολής, μόνον εάν προβλέπεται στη σύμβαση.
  - Ασάφεια στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 187 για τις προθεσμίες ελέγχου και έγκρισης των λογαριασμών (2 μήνες για την έγκριση επιμέτρησης και 1 μήνας για τον λογαριασμό**;**).
  - Άρθρο 187, παρ. 7: ***«Αν η πληρωμή λογαριασμού καθυστερήσει, χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, πέρα από έναν μήνα, μετά τη ρητή έγκριση του οφείλεται τόκος υπερημερίας που υπολογίζεται…».*** ***hot !***
  - Η τιμολόγηση μπορεί να γίνεται κατά την είσπραξη του ποσού!
  - Οι λοιπές διατάξεις για την εκτέλεση είναι αντίστοιχες με του Ν. 3316/05.

Μεταβατικές & Καταργούμενες Διατάξεις - Έναρξη ισχύος

Ο νόμος 4412/16 ισχύει από τις 8 Αυγούστου 2016 για όλες τις αναθέτουσες αρχές και φορείς

- Για την πλήρη εξειδίκευση και εφαρμογή του νόμου προβλέπονται περί τις 80 εκτελεστικές πράξεις (Π.Δ., Υ.Α. και Εγκύκλιοι). Εξ αυτών 2 Π.Δ., 21 Υ.Α. και 2 Εγκύκλιοι αφορούν εμμέσως ή αμέσως τον τομέα των μελετών.
- Από τις 8/8/2016 έχει καταργηθεί κάθε διάταξη που αφορά ανάθεση και εκτέλεση δημόσιας σύμβασης, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων που έχουν μεταγενέστερη ημερομηνία ισχύος (π.χ. τεχνική βοήθεια).
- Από τον Ν. 3316/05 διατηρούνται σε ισχύ το άρθρο $2^{Α}$ (περί δωρεάς μελετών), η παρ. 2 του άρθρου 11 (περί των τεχνικών προδιαγραφών) και τα άρθρα 39 και 40 (μητρώα, πειθαρχικός έλεγχος) που θα καταργηθούν με την έκδοση του προβλεπόμενου Π.Δ. για τα Μητρώα (άρθρο 83).
- Η ισχύς του Βιβλίου IV για την έννομη προστασία αρχίζει στις 1/1/2017. Οι διατάξεις του θα εφαρμόζονται για όλες τις διαφορές που θα δημιουργηθούν μετά τις 1/1/2017.

Παρούσα κατάσταση

- Εν αναμονή των προτύπων προκηρύξεων έχουν σταματήσει οι δημοπρατήσεις συμβάσεων μελετών και έργων (προβλήματα στην υλοποίηση του ΕΣΠΑ).
- Κατόπιν σχετικής Απόφασης του ΥΠΥΜΕΔΙ συντάσσονται σήμερα 13 εκτελεστικές πράξεις, εκ των οποίων ιδιαίτερη σημασία για τον ΣΕΓΜ (ήδη ασχολείται το Δ.Σ.) είναι:
  1. Η Υ.Α. για την έκδοση νέου Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών μελετών και τεχνικών υπηρεσιών.
  2. Οι Εγκύκλιοι σχετικά με την στάθμιση των επιμέρους κριτηρίων ανάθεσης, τους συντελεστές βαρύτητας των κριτηρίων ανάθεσης που σχετίζονται με την τεχνική προσφορά, ανά κατηγορία μελέτης και ανά εκτιμώμενη αξία σύμβασης.
  3. Οι Εγκύκλιοι για την εξειδίκευση των όρων χαρακτηρισμού μίας οικονομικής προσφοράς ως ασυνήθιστα χαμηλής.
  4. Η Υ.Α. για τα θέματα που ρυθμίζουν τα καθήκοντα, τις αρμοδιότητες, την αμοιβή, κ.λπ. των βασικών μελετητών κατά την εκτέλεση του έργου.

Ενέργειες ΣΕΓΜ

- ✓ Αποστολή επιστολής και ενημέρωση Υπουργείου για την αναγκαιότητα διόρθωσης πρόδηλων (π.χ. ορισμοί) και ουσιαστικών σφαλμάτων (π.χ. έγκριση λογαριασμών).
- ✓ Επεξεργασία των παρατηρήσεων και των σχολίων που θα αποστείλουν τα μέλη ή/και θα διατυπωθούν από τη σημερινή εκδήλωση.
- ✓ Συνεργασία με την ΕΑΑΔΗΣΥ και τις Ομάδες Εργασίας για την έκδοση των Προτύπων Τευχών και των εκτελεστικών πράξεων (διατύπωση βασικών προτάσεων και θέσεων του ΣΕΓΜ ανά θέμα, παρουσίαση και υποστήριξη αυτών σε συναντήσεις με τις Ομάδες Εργασίας, με το Συμβούλιο Μελετών ή/και με μέλη αυτών).
- ✓ Συνεργασία και με άλλους φορείς (ΣΑΤΕ, ΤΕΕ) σε θέματα κοινής προσέγγισης και σύγκλισης απόψεων.
- ✓ Λοιπές ενέργειες (???) → Σημερινή συζήτηση

Ευχαριστούμε για την προσοχή και την κατανόησή σας